Lieta nr.C30731812

Lietvedības nr.C1056-14/9

AIZMUGURISKS SPRIEDUMS

Latvijas Republikas vārdā

Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesa

šādā sastāvā: tiesnese A.Ignatjeva

ar sekretāri L.Junkuru

2014.gada 5.februārī

izskatīja atklātā tiesas sēdē Rīgā, Abrenes ielā 3 civillietu AS „SEB banka" prasībā pret SIA „GS Meži" un /pers. C/ par parāda, un

konstatēja:

2012.gada 13.septembrī prasītājs AS „SEB banka" iesniedza tiesā prasību pret SIA „GS Meži" un /pers. C/ par parāda Ls 15'899,62 apmērā piedziņu. Prasītājs prasības pieteikumā norāda, ka 2006.gada 7.septembrī starp SIA „GS Meži" kā nomnieku un SIA „SEB līzings" (iepriekšējais nosaukums SIA „Unilīzings") kā iznomātāju tika noslēgts Finanšu līzinga (Nomas pirkuma) līgums Nr.F094905 (turpmāk – Līgums) , saskaņā ar kuru iznomātājs pēc nomnieka izvēles par EUR 55'492,01, neieskaitot PVN, iegādājās un nodeva Nomnieka turējumā un lietošanā Forvarderu Valmet 860 ar riteņa ķēžu komplektu, VIN Nr./numurs/ (turpmāk – nomas priekšmets), ar ikmēneša nomas maksas un procentu maksājumu atbilstoši līgumam un maksājumu grafikam. Nomas priekšmeta lietošanas termiņš tika noteikts līdz 2010.gada 25.septembrim. Līguma noteikumi un maksājumu grafiks paredzēja, ka Nomnieks nomas un citus, tai skaitā procentu, maksājumus veic katra kalendārā mēneša 25.datumā. Atbilstoši Līguma nosacījumiem Līguma parakstīšanas dienā par Iznomātāja kredītresursu izmantošanu tika noteikta mainīga procentu likme 6m5% gadā no atlikušās Nomas priekšmeta vērtības, kura sastāvēja no fiksētās procentu daļas un mainīgās procentu daļas. Saskaņā ar Līguma 1.1.punktu par līgumā noteikto maksājumu kavējumu ir noteikts līgumsods – 0,30% dienā no kavētā maksājuma apmēra. Nomnieka parakstītais piegādes apliecinājums apliecina, ka Nomas priekšmets ir piegādāts atbilstoši Līguma noteikumiem. 2007.gada 29.oktobrī Iznomātājs un Nomnieks vienojās par jaunu Maksājumu grafiku. No Līguma izrietošās Nomnieka saistības tika pastiprinātas ar 2007.gada 29.oktobra Galvojuma līgumu Nr.GF094905/1 (turpmāk – Galvojuma līgums), kas noslēgts starp Iznomātāju un atbildētāju /pers. C/ (turpmāk – Galvotājs). Saskaņā ar Galvojuma līgumu Galvotājs kā pats parādnieks uzņemas visas no Līguma izrietošās Nomnieka saistības, ja Nomnieks tās daļēji vai pilnīgi neizpilda. 2008.gada 25.aprīlī Iznomātājs nosūtīja Nomniekam vēstuli, kurā informēja, ka 2008.gada 25.aprīlī Iznomātājs vienpusēji izbeidz Līguma darbību, pamatojoties uz Līguma 8.2.5.3.punktu, kas nosaka, ka, Iznomātājam ir tiesības vienpusēji atkāpties no Līguma, ja pilnīgi vai daļēji netiek samaksāti nomas maksājumi. Vienlaikus minētajā vēstulē Nomniekam tika pieprasīts nekavējoties nodot Nomas priekšmetu Iznomātāja pilnvarotai personai. Saskaņā ar Līguma 8.4.1.punktu Iznomātājs ir pilnvarots pārņemt savā valdījumā Nomas priekšmetu, un pēc sava ieskata pārdot Nomas priekšmetu jebkurai fiziskai vai juridiskai personai, kura nav Līguma dalībnieks, par cenu, kas nav mazāka par neatkarīga sertificēta īpašuma vērtētāja noteikto ātrās realizācijas vērtību. Nomas priekšmeta vērtējums paredz, ka tā piespiedu pārdošanas vērtība ir Ls 8800 jeb EUR 12'521,27., tai skaitā PVN. Nomas priekšmets tika pārdots trešais personai par EUR 10'743,80 (bez PVN 21%). Uz Nomas priekšmeta pārdošanas brīdi tā atlikusī vērtība bija EUR 30'653,36 (bez PVN 21%), no kuras tālāk tika atņemta pirkuma maksa EUR 10'743,80 (bez PVN 21%), attiecīgi iegūstot atlikumu pēc pārdošanas EUR 19'909,56, kuru Iznomātājam bija tiesības prasīt no Nomnieka. 2011.gada 25.janvārī starp Iznomātāju un AS „SEB banka" (turpmāk – prasītājs) tika noslēgts Līguma par līzinga prasījumu cesiju saskaņā ar kuru prasītājam tika nodotas Iznomātāja prasījuma tiesības pret Nomnieku, tai skaitā arī pret Galvotāju par no Līguma izrietošo saistību izpildi EUR 22'623,12 apmērā. Uz prasības pieteikuma sagatavošanas brīdi atbildētāji nav atmaksājuši Nomnieka parādu EUR 22'623,12 jeb Ls 15'899,62 apmērā, kas sastāv no atlikuma pēc Nomas priekšmeta pārdošanas EUR 19909,56 jeb Ls 13'992,52, nesamaksātā nomas maksājuma EUR 2177,86 jeb Ls 1530,61, procentiem EUR 476 jeb Ls 334,53, līgumsoda EUR 59,70 jeb Ls 41,96.

Prasība pamatota ar Civillikuma 1692., 1698., 1702., 1716.-1717., 1756., 1759., 1765., 1793., 1801., 1805., 1811., 2069.pantu, lūdzot tiesu piedzīt parādu Ls 15'899,62 apmērā no SIA „GS Meži", bet piedziņas neiespējamības gadījumā piedzīt parādu no /pers. C/; noteikt prasītājam tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos 6% gadā no parāda.

Atbildētāji rakstveida paskaidrojumus par prasību nav snieguši.

Prasītājs uz tiesas sēdi neieradās, 2014.gada 22.janvārī lietā saņemts prasītāja pārstāvja lūgums izskatīt lietu bez prasītāja klātbūtnes, norādot, ka prasību uztur pilnā apmērā uz prasībā norādītajiem motīviem un pierādījumiem.

Atbildētājs SIA „GS Meži" uz tiesas sēdi nav ieradies, nepaziņojot tiesai par neierašanās iemesliem, kā redzams no lietas materiāliem, tad atbildētājam par tiesas sēdes laiku un vietu paziņots Civilprocesa likuma 56.panta sestajā daļā noteiktajā kārtībā, nosūtot aicinājumu uz atbildētāja juridisko adresi.

Atbildētājs /pers. C/ uz tiesas sēdi nav ieradies, nepaziņojot tiesai par neierašanās iemesliem, kā redzams no lietas materiāliem, tad atbildētājam par tiesas sēdes laiku un vietu paziņots Civilprocesa likuma 56.panta piektajā daļā noteiktajā kārtībā, nosūtot aicinājumu uz atbildētāja deklarēto adresi.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 156.panta pirmo daļu, tiesa nolēma izskatīt lietu bez atbildētāju klātbūtnes.

Motīvu daļa

Tiesa, pārbaudījusi lietas materiālus, izvērtējusi pierādījumus, atzīst prasību par pamatotu un apmierināmu.

Tā kā atbildētāji lietā nav snieguši paskaidrojumus par prasību un nav ieradušies pēc tiesas aicinājuma, nepaziņojot neierašanās iemeslu, tiesa atzīst, ka saskaņā ar Civilprocesa likuma 208^1.panta noteikumiem lietā taisāms aizmugurisks spriedums.

No lietas materiāliem redzams, ka 2006.gada 7.septembrī starp SIA „GS Meži" kā Nomnieku un SIA „Unilīzings" (pēc nosaukuma maiņas - SIA „SEB līzings") kā Iznomātāju noslēgts Finansu līzinga (Nomas pirkuma) Līgums Nr.F094905 (l.l.11-16), saskaņā ar kuru iznomātājs pēc nomnieka izvēles par EUR 55'492,01, neieskaitot PVN, iegādājās un nodeva Nomnieka turējumā un lietošanā Forvarderu Valmet 860 ar riteņa ķēžu komplektu, VIN Nr./numurs/, ar ikmēneša nomas maksas un procentu maksājumu atbilstoši līgumam un maksājumu grafikam. No Līguma izriet, ka puses vienojās par procentu likmi ar mainīgo procentu likmi 6,5% gadā no atlikušās vērtības, kur fiksētā daļa – 3%, un mainīgo daļu nosaka Iznomātājs procentu likmes daļas noteikšanas datumos. Atbilstoši Līguma 1.1.punktam procentu likmes mainīgā daļa tiek noteikta katra kalendārā gada 15.janvārī, 15.aprīlī, 15.jūlijā un 15.oktobrī un kļūst saistoša līdzējiem ar nākamo maksājuma dienu, mainīgo daļu nosaka Iznomātāja Kredītkomiteja, saskaņā ar apstiprināto Valūtas 3 mēnešu RIGIBOR likmi vai 3 mēnešu LIBOR likmi.

Bez tam no lietas materiāliem redzams, ka 2007.gada 29.oktobrī starp Iznomātāju un /pers. C/ kā Galvinieku noslēgts Galvojuma līgums Nr.GF094905/1 (l.l.20-22), saskaņā ar kuru galvinieks pilnā apmērā, kā pats parādnieks uzņemas visas no 2006.gada 7.septembra līguma Nr.F094905 izrietošās saistības, ja parādnieks (SIA „GS Meži") tās daļēji vai pilnīgi neizpilda, un ar šo neapstrīdami un neatsaucami galvo, ka visas no Līzinga līguma izrietošās parādnieka saistības tiks izpildītas savlaicīgi, pilnā apmērā un pienācīgā veidā, kā to paredz Līzinga Līgums (Galvojuma līguma 2.2.punkts).

Civillikuma 1692.pants nosaka, ka galvojums ir ar līgumu uzņemts pienākums atbildēt kreditoram par trešās personas parādu, neatsvabinot tomēr pēdējo no viņas parāda. Civillikuma 1702.pants nosaka, ka galvinieks var prasīt, lai kreditors griežas ar to papriekš pie galvenā parādnieka, ja piedziņa no tā izdarāma tikpat sekmīgi un viegli; šī tiesība atkrīt, ja galvinieks noteikti no tās atteicies un par tādu atteikšanos uzskatāms jau arī tas, ja galvinieks uzņemas saistību kā pats parādnieks.

Tiesa secina, ka galvojuma līgums starp noslēgts atbilstoši Civillikuma 1692., 1693. un 1695.panta noteikumiem, tā kā galvojuma līgums ir noslēgts ar rīcības spējīgu personu (Civillikuma 1693.pants) un galvojums noslēgts rakstveidā (Civillikuma 1695.pants). Galvojuma līgums pēc būtības nav apstrīdēts.

Kā izriet no prasības pieteikuma, atbildētāji nepildīja pielīgtās saistības un neveica maksājumus saskaņā ar Līgumu un maksājuma grafika noteikumiem. Pretējais lietā nav pierādīts. Saskaņā ar Civillikuma 1838.panta noteikumiem, ka samaksa izdarīta, jāpierāda tam, kas to apgalvo.

Civillikuma 1589.pants nosaka, ka vienpusēja atkāpšanās no līguma ir pielaižama tikai tad, kad tā pamatota ar paša līguma raksturu, vai kad to zināmos apstākļos pieļauj likums, vai arī kad tāda tiesība bijusi noteikti pielīgta.

Saskaņā ar Finasu līzinga līguma 8.2.punktu un 8.2.5.3.apakšpunktu, Iznomātājam ir tiesības vienpusēji atkāpties no šī līguma, ja Nomnieks neizpilda savas no šī līguma izrietošās saistības, pilnīgi vai daļēji netiek samaksāti Nomas maksājumi, un šī maksāšanas saistību neizpilde turpinās divdesmit dienas pēc attiecīgās Maksājuma dienas. No prasības pieteikuma izriet, ka atbildētājs neveica divu rēķinu apmaksu, avējot vairāk kā divdesmit dienas.

No lietas materiāliem izriet, ka SIA „GS Meži" 2008.gada 25.aprīlī nosūtīts paziņojums par Finasu līzinga līguma izbeigšanu (l.l.24), norādot, ka kopējais parāds uz 2008.gada 25.aprīli sastāda EUR 2713,56, kas izriet arī no 2008.gada 12.marta Rēķina Nr.F094905/18 (l.l.41).

Līdz ar to tiesa atzīst, ka Iznomātājs pamatoti atkāpās un izbeidza līgumu pirms termiņa 2008.gada 25.aprīlī.

No lietas materiāliem izriet, ka Nomas priekšmets ir pārdots atbilstoši Finansu līzinga līguma Nr.F094905 8.4.1.punkta noteikumiem, kas nosaka, ka Iznomātājs ir pilnvarots pārņemt savā valdījumā Nomas priekšmetu, un pēc sava ieskata pārdot Nomas priekšmetu jebkurai fiziskai vai juridiskai personai, kura nav Līguma dalībnieks, par cenu, kas nav mazāka par neatkarīga sertificēta īpašuma vērtētāja noteikto ātrās realizācijas vērtību. No ziņojuma par nomas priekšmeta tirgus vērtības (l.l.26), redzams, ka nomas priekšmeta piespiedu pārdošanas vērtība ir Ls 8800, tajā skaitā PVN 21%. No prasības pieteikuma un parāda aprēķina (l.l.10), izriet, ka nomas priekšmets pārdots par EUR 10743,80 (bez PVN 21%), tas ir tieši par summu kāda noteikta ziņojumā par nomas priekšmeta tirgus vērtību.

Līdz ar to neatmaksātā pirkuma maksa pēc nomas priekšmeta pārdošanas sastāda Ls 13992,52, kā arī parāds par izrakstītajiem un neapmaksātajiem rēķiniem par kopējo summu Ls 1907,10, no kuras pamatparāds ir Ls 1530,61, līgumiskie procenti Ls 334,53, kā arī līgumsods par maksājumu nokavējumu Ls 41,96.

Civillikuma 1753.pantā ir noteikts, ka ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu.

Civillikuma 1716.pants nosaka, ka līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību tajā gadījumā, ja viņa šo saistību neizpildītu vai neizpildītu pienācīgi. Civillikuma 1717.pants nosaka, ka līgumsodu var pievienot katram līgumam un ka līgumsoda apmēru noteic līdzēji, un tas nav aprobežots ar zaudējumu lielumu, kādi paredzami no līguma neizpildīšanas.

Līgumiskie procenti un nokavējuma līgumsods (0,3% dienā no nokavētā maksājuma apmēra) pielīgts ar Finansu līzinga līguma Nr.F094905 1.1.punktu.

Civillikuma 1587.pants nosaka, ka tiesīgi noslēgtslīgumsuzliek līdzējiem pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties nolīguma.

No lietas materiāliem redzams, ka 2011.gada 25.janvārī starp SIA „SEB līzings" un AS „SEB banka" noslēgts Līgums par līzinga prasījumu cesiju Nr.K01JL-0014 (l.l.45-57), saskaņā ar kuru prasītājam tika nodotas Iznomātāja prasījuma tiesības pret Nomnieku, tai skaitā arī pret Galvotāju par no 2006.gada 7.septembra Finansu līzinga līguma Nr.F094905 izrietošo saistību izpildi.

Līdz ar to tiesa atzīts par pamatotu no SIA „GS Meži" par labu prasītājam piedzīt parādu – neatmaksāto pirkuma summu Ls 15'523,13, līgumiskos procentus Ls 334,53 un nokavējuma līgumsodu Ls 41,96, bet piedziņas daļējas vai pilnīgas neiespējamības gadījumā no atbildētāja /pers. C/.

Civilprocesa likuma 41.panta pirmā daļa nosaka, ka pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Turklāt, Civillikuma 1698.pants paredz, ka galvinieks atbild ne vien par pašu galveno parādu, bet arī par tā blakus prasījumiem, parādnieka vainas vai nokavējuma dēļ nodarītiem zaudējumiem un tiesu izdevumiem. Tādējādi no atbildētāja SIA „GS Meži", bet piedziņas daļējas vai pilnīgas neiespējamības gadījumā no atbildētāja /pers. C/ prasītāja labā ir piedzenami nomaksātie tiesāšanās izdevumi – valsts nodeva Ls 424,39 apmērā un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi Ls 5,50 apmērā, kopā Ls 429,89.

Civillikuma 1765.panta pirmā daļa nosaka, ka procentu apmērs cieši jānosaka aktā vai darījumā, ja tas nav darīts, kā arī tajā gadījumā, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir, seši procenti no simta gadā. Saskaņā ar Civillikuma 1759.panta 1.punktu procenti jāmaksā, arī bez noteiktas norunas, uz likuma pamata par katru parāda samaksas nokavējumu, kaut arī parāds pats par sevi būtu bezprocentīgs; šādus procentus sauc par nokavējuma procentiem.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.panta noteikumiem, kas nosaka, ka taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa tā rezolutīvā daļā norāda cita starpā prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt procentus, minot arī to apmēru, tiesa atzīts par pamatotu prasījumu par tiesību noteikšanu uz likumisko procentu saņemšanu līdz sprieduma izpildes (izsoles) dienai. Līdz ar to atzīstamas prasītāja tiesības saņemt likumiskos 6% (sešus procentus) gadā no piedzītās, bet neatmaksātās parāda summas par laiku no sprieduma stāšanās likumīgā spēkā līdz izpildes (izsoles) dienai.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 204.^{1}pantam nosakāms 10 dienu termiņš no sprieduma spēkā stāšanās dienas sprieduma labprātīgai izpildei.

Saskaņā ar *Euro* ieviešanas kārtības likuma 3., 6.panta noteikumiem, Padomes 1997.gada 17.jūnija Regulu (EK) Nr.1103/97, naudas summas norādāmas *Euro* valūtā, konvertējot pēc kursa 1 *euro* = 0,702804 lati.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz minēto un vadoties no Civilprocesa likuma 8., 41., 97., 193,, 195., 208-1., 208-2., 208-4., 208-5.panta, tiesa

nosprieda:

apmierināt prasību;

piedzīt no SIA „GS Meži", reģistrācijas nr.40003609882, bet piedziņas daļējas vai pilnīgas neiespējamības gadījumā no /pers. C/, /personas kods/, par labu AS „SEB banka", reģistrācijas numurs 40003151743, pamatparādu EUR 22'087,42 (divdesmit divi tūkstoši astoņdesmit septiņi un 42/100 *euro*) (Ls 15'523,13) apmērā, līgumiskos procentus EUR 475,99 (četri simti septiņdesmit pieci un 99/100 *euro*) (Ls 334,53), līgumsodu EUR 59,70 (piecdesmit deviņi un 70/100 *euro*) (Ls 41,96) apmērā, kopā EUR 22'623,12 (divdesmit divi tūkstoši seši simti divdesmit trīs un 12/100 *euro*) (Ls 15'899,62), kā arī tiesāšanās izdevumus EUR 611,68 (seši simti vienpadsmit un 67/100 *euro*) (Ls 429,89) apmērā, pavisam kopā EUR 23'234,80 (divdesmit trīs tūkstoši divi simti trīsdesmit četri un 80/100 *euro*) (Ls 16'329,51).

Atzīt AS „SEB banka", reģistrācijas numurs 40003151743, tiesības saņemt likumiskos 6% (sešus procentus) gadā no piedzītās, bet neatmaksātās pamatparāda summas par laiku no sprieduma stāšanās likumīgā spēkā līdz izpildes (izsoles) dienai.

Noteikt termiņu sprieduma labprātīgai izpildei – desmit dienas no sprieduma stāšanās likumīgā spēkā.

Prasītājs aizmugurisku spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā Rīgas apgabaltiesai, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas tiesā.

Atbildētājs nav tiesīgs aizmugurisku spriedumu pārsūdzēt apelācijas kārtībā, bet 20 dienu laikā no sprieduma nosūtīšanas dienas ir tiesīgs iesniegt tiesai, kura taisījusi aizmugurisku spriedumu, pieteikumu par tiesvedības atjaunošanu un lietas izskatīšanu no jauna.

Tiesnese A.Ignatjeva